

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

ZESPÓŁ SZKÓŁ PUBLICZNYCH W SUŚCU

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej ścieżki kształcenia.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 185).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z 2018 r. poz. 1679, z 2021 r. poz. 1533, z 2022 r. poz. 609 i 1717 oraz z 2023 r. poz. 312 i 1759).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z 2020 r. poz. 1008, z 2021 r. poz. 1534, z 2022 r. poz. 658 oraz z 2023 r. poz. 277 i 1633).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

1. Założenia ogólne

Szkolny program doradztwa zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i dalszego kierunku kształcenia. Określa zadania i metody oraz formy pracy doradcy zawodowego oraz nauczycieli w ramach rocznych planów działania, uwzględnia etapy rozwojowe uczniów rozumianych jako:

- **preorientacja zawodowa** - są to działania w zakresie doradztwa zawodowego w przedszkolach, która mają na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień;
- **orientacja zawodowa** – ukierunkowana na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły pozytywnej i aktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy;
- **doradztwo zawodowe** - uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

2. Cele realizacji WSD:

- rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny własnych możliwości psychofizycznych;
- poznawanie przez młodzież własnej osobowości pod kątem przydatności do konkretnych zawodów;
- przygotowanie uczniów do konstruowania realistycznej kariery edukacyjno-zawodowej oraz indywidualnego planu działania;

- kształtowanie świadomych decyzji młodzieży odnośnie wyboru zawodu i szkoły (ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej);
- aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych;
- inspirowanie młodzieży do poznawania odmiennych kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w różnych typach szkół;
- rozwijanie umiejętności społecznych młodzieży oraz kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich;
- poznawanie lokalnego i krajowego rynku pracy;
- poznawanie zawodów przyszłości w kraju oraz w Unii Europejskiej;
- zapoznanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka;
- aktywizowanie rodziców dziecka w proces wychowawczy prowadzący do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
- włączenie instytucji zewnętrznych w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole;
- prowadzenie usług indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego w szkole, blisko ucznia;
- zgromadzenie i udostępnianie w szkole zbiorów informacji edukacyjno-zawodowej.

3. Formy i metody pracy w ramach WSD

Adresatami różnych form działań realizowanych w ramach WSD są:

- uczniowie;
- rodzice;
- nauczyciele;
- środowiska i samorządy lokalne /instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe, akademickie biura karier, lokalni pracodawcy i stowarzyszenia pracodawców, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, wydziały oświaty lokalnego samorządu, kuratoria oświaty.

Formy pracy:

- badania /diagnoza/ zapotrzebowanie na działania doradcze prowadzone w szkole;
- indywidualnych porad zawodowych;
- grupowych porad zawodowych;
- indywidualnych informacji zawodowych;
- grupowych informacji zawodowych;
- prowadzenie zajęć warsztatowych;

- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych;
- spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i pracodawców;
- tworzenie bazy danych o absolwentach szkoły;
- udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych;
- organizowanie uczniowskiego wolontariatu.

Metody pracy:

- analiza przypadku;
- ankieta;
- autoprezentacja;
- burza mózgów;
- ćwiczenia grupowe;
- debata „za i przeciw”;
- dyskusja problemowa;
- kwestionariusz;
- lekcja odwrócona;
- mini-wykład;
- ocena pracy grupowej;
- plakat;
- rozwiązywanie problemów;
- skojarzenia.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Za planowanie i realizację zadań programu realizacji WSD odpowiada dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele oraz doradca zawodowy. Osobą koordynującą zadania w ramach WSD jest psycholog szkolny, który posiada wymagane kwalifikacje z doradztwa zawodowego.

Opracowane zadania oraz treści są zgodne z *Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzeniem MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.*

Opisane poniżej treści realizowane będą podczas godzin wychowawczych, lekcji przedmiotowych, spotkań z rodzicami oraz rad pedagogicznych. W klasie VII oraz VIII szkoły podstawowej zajęcia z doradztwa zawodowego stanowią obowiązkowy przedmiot nauczania. Program grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym dla klas VII - VIII Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Suścu stanowi odrębny dokument, który co rok zostaje zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną. Działania te skierowane będą do uczniów i ich rodziców oraz nauczycieli i specjalistów.

➤ ZADANIA DO WYKONANIA PRACOWNIKÓW SZKOŁY W RAMACH RELIZACJI WSDZ

Dyrektor w ramach działań doradczych odpowiada za:

- organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- pomaga uczniom w określeniu mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- wspiera uczniów w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,

- prowadzi zajęcia z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- czynnie pomaga nauczycielom, wychowawcom i rodzicom w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów,
- diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania
- związane z doradztwem zawodowym,
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia.

Wychowawca:

- pomaga w określeniu mocnych stron, predyspozycji i zainteresowań uczniów,
- eksponuje w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z poszczególnych przedmiotów z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- włącza do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizuje tematy związane z preorientacją, orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazuje uczniom innych specjalistów, którzy mogą udzielić wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracuje z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Wszyscy nauczyciele w ramach poszczególnych przedmiotów realizują podstawę programową i w programach nauczania powinni akcentować te miejsca, które w sposób bezpośredni lub pośredni odnoszą się do doradztwa zawodowego.

➤ DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

TREŚCI PROGRAMOWE ORAZ PODEJMOWANE PRZEZ NAUCZYCIELI DZIAŁANIA Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO W PRZEDSZKOLU

Obszary doradztwa zawodowego:

Poznanie siebie, dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

Świat zawodów i rynek pracy, dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;

- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych
- czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Harmonogram realizacji treści programowych w przedszkolu znajduje się w załączniku nr 1. Został on opracowany na podstawie uzyskanych informacji od wychowawców oddziałów.

TREŚCI PROGRAMOWE ORAZ PODEJMOWANE PRZEZ NAUCZYCIELI DZIAŁANIA Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH I-III

Obszary doradztwa zawodowego:

Poznanie siebie, uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania na forum;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach.

Świat zawodów i rynek pracy, uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Harmonogram realizacji treści programowych w klasach I - III znajduje się w załączniku nr 2. Został on opracowany na podstawie uzyskanych informacji od wychowawców klas.

TREŚCI PROGRAMOWE ORAZ PODEJMOWANE PRZEZ NAUCZYCIELI DZIAŁANIA Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH IV-VI

Obszary doradztwa zawodowego:

Poznanie siebie, uczeń:

- określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

Świat zawodów i rynek pracy, uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

- posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, uczeń:

- wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych;
- planuje swoje działania;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą.

Harmonogram realizacji treści programowych w klasach IV - VI znajdują się w załączniku nr 3. Został on opracowany na podstawie uzyskanych informacji od nauczycieli przedmiotowych.

Propozycja tematów do realizacji na godzinach wychowawczych w ramach działań doradczych w klasach IV – VI

OBSZAR	KLASA	PROPOZYCJA TEMATU	TERMIN WYKONANIA
Poznanie siebie	IV	Jaki jestem ?	wrzesień / październik
	V	Jak mnie widzą inni ?	
	VI	Taki jestem – elementy autoprezentacji.	
Świat zawodów	IV	Zabawa w kalambury zawodowe.	listopad/grudzień
	V	Zawody z moich marzeń.	
	VI	Zawody z mojego najbliższego otoczenia – mapa zawodów	
Rynek edukacyjny	IV	Po co się uczymy ?	styczeń/ luty
	V	Jak się uczyć, żeby się nauczyć? – efektywne uczenie się.	

	VI	Nauka przez całe życie ? Co to znaczy ?	
Planowanie własnego rozwoju	IV	Jaki będzie świat kiedy dorosnę ?	marzec/kwiecień
	V	W przyszłości zostanę ...	
	VI	Ja za dziesięć lat !	

**TREŚCI PROGRAMOWE ORAZ PODEJMOWANE PRZEZ NAUCZYCIELI DZIAŁANIA Z ZAKRESU DORADZTWA
ZAWODOWEGO W KLASACH VII-VIII**

Poznanie siebie, uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

Świat zawodów i rynek pracy, uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Harmonogram realizacji treści programowych w klasach VII - VIII znajdują się w załączniku nr 4. Został on opracowany na podstawie uzyskanych informacji od nauczycieli przedmiotowych.

W klasie VII oraz VIII realizowany jest Program grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym dla klas VII - VIII Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Suścu. Program realizowany jest w wymiarze jednej godziny tygodniowo, nie mniej niż dziesięć godzin lekcyjnych w klasie VII oraz jednej godziny tygodniowo, nie mniej niż dziesięć godzin lekcyjnych w klasie VIII na obowiązkowych zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024. Stanowi załącznik nr 5.

Propozycja tematów do realizacji na godzinach wychowawczych w ramach działań doradczych w klasach VII – VIII

OBSZAR	KLASA	PROPOZYCJA TEMATU	TERMIN WYKONANIA
Poznanie siebie	VII	Jaki jestem ? Co lubię ? w czym jestem dobry ?	wrzesień / październik
	VIII	Moje mocne i słabe strony.	
Świat zawodów	VII	W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z przedmiotów szkolnych ?	listopad/grudzień
	VIII	Zawodowa liga klasy – kto kim zostanie ?	
Rynek edukacyjny	VII	Gdzie się uczy my ? Jak są dalsze możliwości ?	styczeń/luty
	VIII	Zawód moich marzeń – jak go zdobyć ?	
Planowanie własnego rozwoju	VII	Przedsiębiorczość co to takiego ?	marzec/kwiecień
	VIII	Co po szkole podstawowej ? Mój plan na przyszłość.	

DODATKOWE DZIAŁANIA RELIZOWANE W RAMACH DORADZTWA ZAWODOWEGO

W szkole dodatkowo realizowanych jest szereg działań z zakresu doradztwa zawodowego skierowanych do uczniów na różnych etapach edukacyjnych w czterech wymaganych obszarach.

OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
OPIS DZIAŁANIA	ODBIORCA	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
Prowadzenie zajęć, w ramach których uczeń poznaje własne zasoby, mocne i słabe strony, swoje umiejętności, ograniczenia, własną hierarchie wartości itp.	Uczniowie ZSP	Pogadanki oraz zajęcia warsztatowe podczas godzin wychowawczych, spotkań z różnymi specjalistami itp.	cały rok	Wychowawcy Psycholog szkolny
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
OPIS DZIAŁANIA	ODBIORCA	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
Lekcje pokazowe w oddziałach przedszkolnych dotyczące świata zawodów	Przedszkolaki	Lekcja pokazowa, w której uczniowie klas starszych prezentują młodszym kolegom i koleżankom świat zawodów.	II semestr	Doradca zawodowy

Udział uczniów w spotkaniach z pracodawcami np. wyjazd do WSP oraz RST Roztocze	Uczniowie VIII klasy	Spotkanie odbywa się na terenie szkoły jak i poza nią w miejscu pracy pracodawcy. Głównie jest to forma wyjazdowa.	II semestr	Dyrektor Doradca zawody Wychowawcy
Udział w przedsięwzięciach promujących kształcenie branżowe tj. Zawodowy Strzał w 10	Uczniowie VII i VIII klasy	Wyjazd oraz udział młodzieży w przedsięwzięciu promującym kształcenie zawodowe.	I lub II semestr	Dyrektor Doradca zawody Wychowawcy
Wykonanie gazetki szkolnej odnośnie aktualnych trendów na rynku pracy oraz zawodów przyszłości.	Uczniowie ZSP	Gazetka szkolna.	wrzesień	Doradca zawodowy
Organizowanie zajęć z przedstawicielem Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Lubelskim oraz Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Tomaszowie Lubelskim.	Uczniowie VIII klasy	Zajęcia warsztatowe prowadzone przez przedstawicieli instytucji zewnętrznych.	II semestr	Doradca zawodowy
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
OPIS DZIAŁANIA	ODBIORCA	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
Spotkania z przedstawicielami szkół programowo wyższych.	Uczniowie VIII klasy	Rozmowa swobodna lub warsztat z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.	II semestr	Dyrektor Doradca zawody
Spotkania z absolwentami naszej szkoły.	Uczniowie ZSP	Spotkania uczniów różnych etapów edukacyjnych z absolwentami naszej szkoły.	cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele Doradca zawodowy
Spotkanie z ciekawymi ludźmi	Uczniowie ZPS	Organizacja spotkań z ciekawymi osobami, poznanie ich ścieżki kształcenia oraz rozwoju .	cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele
Udział w Dniach Otwartych Szkół programowo wyższych np. organizacja wyjazdu uczniów na dni otwarte szkół powiatu tomaszowskiego	Uczniowie VIII klasy	Wyjazd uczniów do szkół ponadpodstawowych, poznanie oferty edukacyjnych.	II semestr	Dyrektor Doradca zawody Wychowawcy
Stworzenie miejsca gdzie zamieszczane będą aktualne broszury, ulotki oraz informacje dotyczące doradztwa zawodowego.	Uczniowie ZSP	Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o możliwościach kształcenia i zatrudnienia.	II semestr	Doradca zawodowy Bibliotekarz szkolny
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
OPIS DZIAŁANIA	ODBIORCA	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
Indywidualne konsultacje dla uczniów, którzy w danym roku szkolnym podejmą decyzję edukacyjno - zawodowe.	Uczniowie VIII klasy	Indywidualna rozmowa z uczniem.	cały rok szkolny	Doradca zawodowy
Pomoc w rekrutacji do szkół programowo wyższych	Uczniowie VIII klasy	Pomoc przy elektronicznej rejestracji, drukowanie i pomoc w uzupełnianiu dokumentów rekrutacyjnych.	II semestr	Doradca zawody

➤ DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

OPIS DZIAŁANIA	ODBIORCA	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
Udział nauczycieli wewnętrznych oraz zewnętrznych szkoleniach.	Nauczyciele	Szkolenia wewnętrzne oraz zewnętrzne.	cały rok szkolny	Dyrektor szkoły

➤ DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

OPIS DZIAŁANIA	ODBIORCA	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
Organizacja spotkań informacyjnych z doradcą zawodowym.	Rodzice	Szkolenie rodziców. Przedstawienie	II semestr	Doradca zawodowy
Włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem poprzez zapraszanie ich jako przedstawicieli różnych zawodów na spotkania z uczniami w klasach.	Rodzice	Udział rodziców w przedsięwzięciach szkolnych.	cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotowi

4. Ocena i ewaluacja

Zadania realizowane w ramach Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego podlegają stałemu monitorowaniu i ewaluacji. Kontrola służy usprawnieniu działań i wprowadzeniu nowych form pracy. Do oceny efektywności posłużą różne techniki wywiadu, obserwacji oraz analiza informacji zwrotnej od uczniów, rodziców i nauczycieli. Dokumentacja podejmowanych działań będzie prowadzona jest przez psychologa szkolnego, wychowawców oraz nauczycieli przedmiotowych. Potwierdzeniem przeprowadzonych tematów lekcji będą wpisy w dzienniku elektronicznym.

Dokument opracowała:

Patrycja Dudek - psycholog, doradca zawodowy

Załącznik nr 1

HARMONOGRAM REALIZACJI TREŚCI PROGRAMOWYCH Z DORADZTWA ZAWODOWEGO W PRZEDSZKOLU				
PRZEDMIOT: EDUKACJA PRZEDSZKOLNY				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Nasze marzenia, bezpieczne zabawy, sporty. - Określanie siebie, poznawania w różnych sytuacjach społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, 	cały rok	Wychowawcy
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Próbną ewakuacją- oglądanie sprzętu strażackiego. - Jesteśmy bezpieczni- spotkanie z policjantem. - Dzień Poczty Polskiej-wizyta w urzędzie pocztowym, wysłanie kartki z projektu na wskazany adres. - Dbamy o zdrowie-poznanie zawodu lekarza oraz poszerzenie słownika czynnego dzieci o pojęcia i inne narzędzia medyczne. - Dokarmianie zwierząt leśnych- spotkanie z leśniczym. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - pokaz, 	<ul style="list-style-type: none"> - forma zespołowa, grupowa i indywidualna, - wycieczka, - rozmowa kierowana, - praca w grupach, - zabawa tematyczna, - ekspresja plastyczna i ruchowa, - zabawa naśladowcza, 	wrzesień październik luty	Wychowawcy
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Jestem przedszkolakiem- zapoznanie z nazwami grup jakie są w przedszkolu. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa kierowana, 	wrzesień	Wychowawcy
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Kim będę gdy dorosnę? 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - pokaz, - obserwacja, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa kierowana, - praca plastyczna, 	grudzień	Wychowawcy

Załącznik nr 2				
HARMONOGRAM REALIZACJI TREŚCI PROGRAMOWYCH Z DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH I – III				
PRZEDMIOT: EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Brawo ja! – prezentacja własnych talentów. – Rozmowy o zainteresowaniach i zdolnościach uczniów. – Udział uczniów w różnych konkursach zgodnie z predyspozycjami dzieci (organizowanych przez szkołę i inne instytucje) np..recytatorskich, piosenki, plastycznych, sportowych, czytelniczych, pięknego pisania itp. – Udział uczniów w dodatkowych zajęciach poza Szkołą: zajęcia taneczne, Szkoła „Casio”, zajęcia muzyczne, nauka pływania, i inne. – Sport to zdrowie- Sukcesy polskich sportowców na igrzyskach olimpijskich. Rodzaje zimowych igrzysk dyscyplin sportowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – pokaz, – obserwacja, – opis, – pogadanka, 	<ul style="list-style-type: none"> – udział w konkursach, – rozmowa kierowana, – ekspresja ruchowa, – techniki multimedialne, – filmy edukacyjne, – autoprezentacja, – udział uczniów w konkursach, – zajęcia rozwijające zdolności uczniów, – korzystanie z Internetu i innych źródeł wiedzy, 	cały rok	Wychowawcy klas
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Poznanie pracy piekarza i innych zawodów związanych z powstawaniem chleba. – Sposoby uczenia się i zapamiętywania informacji. Praca pedagoga i jego rola w poznawaniu przez uczniów swojego sposobu uczenia się. – Wycieczka do Muzeum Pożarnictwa - remizy strażackiej. Sposoby alarmowania oraz zachowania się w przypadku zagrożenia. Numery alarmowe. – Praca strażaka. Zasady ewakuacji w szkole. Rozpoznawanie znaków ochrony przeciwpożarowej i ewakuacyjnych. – Wycieczka do apteki. Poznanie pracy aptekarza i specyfiki jego zawodu. Doradztwo zawodowe. – Zawody przyszłości. Praca krawcowej/krawca. Rozwijanie swoich pasji i zainteresowań. Zawody wykonywane z pokolenia na pokolenie. – Sylwetki artystów malarzy malujących mazowieckie pejzaże: Stanisława Masłowskiego i Apoloniusza Kędzierskiego. – Szacunek dla pracy rolnika- poznanie pracy rolnika – Ratowanie życia – masaż serca. Podejmowanie słusznych decyzji i 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęć praktycznych, – prezentacje multimedialne, – gry dydaktyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> – forma zespołowa, grupowa i indywidualna, – wycieczka, – rozmowa kierowana, – praca w grupach, – zabawa tematyczna, – ekspresja plastyczna i ruchowa, – zabawa naśladowcza, – spotkania z przedstawicielami niektórych zawodów, – korzystanie z Internetu i innych źródeł wiedzy, 	cały rok	Wychowawcy klas

<p>– pomaganie innym. Pomaganie osobom w sytuacji zagrożenia życia.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozmowa na temat zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu. – Spotkanie z informatykiem i poznanie jego pracy oraz pracy programisty, grafika i projektanta komputerowego. – Kojarzenie rekwizytów z muzyką. Słuchanie utworów Fryderyka Chopina. Pisanie nazw elementów muzyki i ich określeń. – Rola dyrygenta w orkiestrze. – Obejrzenie filmu z cyklu „Ginące zawody – garncarz”. – Wycieczka do muzeum etnograficznego lub muzeum archeologicznego. – W przychodni- spotkanie z pielęgniarką szkolną i przeprowadzenie z nią wywiadu. Rozmowa na t. zawodu lekarza i ustalenie czym się zajmują lekarze różnych specjalności. Poznanie przyrządu lekarskiego - stetoskopu. – Opiekujemy się pupilami- spotkanie z weterynarzem, rozmowa na temat opieki nad zwierzętami; – Zima w górach- Poznanie pracy ratowników górskich (TOPR i GOPR); – Oglądamy przedstawienia- zawody ludzi pracujących w teatrze; – U dentysty- Rozmowa na temat zawodu stomatologa i wizyt dzieci u niego; – Odwiedzamy muzea- Praca kustosa; – Bawimy się w cyrk- Pracownicy cyrku; – Co widać na polu? Praca rolnika i jej społeczne aspekty. – Co daje nam wieś? Nazwy zawodów. Cykl produkcyjny chleba i cukru. 				
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Po co się uczyć? – Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał! – Latające maszyny- układanie pytań i szukanie odpowiedzi w różnych źródłach informacji na temat pracy pilota. 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka, 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja graficzna, – rozmowa kierowana, 	cały rok	Wychowawcy klas
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA

<ul style="list-style-type: none"> - Kim chciałbym zostać w przyszłości i dlaczego? - Kim będę gdy dorosnę? Ludzie wykonujący różne zawody. Jaki zawód wykonują twoi bliscy? Zawody wykonywane przez naukowców. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - dyskusja, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca plastyczna, - technika dowolna, 	cały rok	Wychowawcy klas
---	---	--	----------	-----------------

Załącznik nr 3

HARMONOGRAM REALIZACJI TREŚCI PROGRAMOWYCH Z DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH IV - VI

PRZEDMIOT: JEZYK POLSKI

OBSZAR: POZNANIE SIEBIE

TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy. - Porozumiewanie się w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych. - Rozumienie twórczego i sprawczego charakteru działań językowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, - opis, - pogadanka, 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w konkursach, - rozmowa kierowana, - ekspresja ruchowa, - techniki multimedialne, - autoprezentacja, 	cały rok	Nauczyciel języka polskiego

OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Dostrzeganie wartości w życiu i kierowanie się nimi. - Rozumienie wartości języka ojczystego i jego funkcji w budowaniu swojej tożsamości oraz wspólnot. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - praca z książką, - opowiadanie, - film, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca z całą klasą, - indywidualnie, 	cały rok	Nauczyciel języka polskiego

OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Samodzielne docieranie do informacji. - Dokonywanie selekcji oraz syntezy zdobytych informacji. - Rzetelne korzystanie ze źródeł wiedzy. - Porządkuje i pogłębia zdobytą wiedzę. - Efektywnie posługuje się technologią informacyjną w celu poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt, - gra dydaktyczna, - burza mózgów, - praca z książką, 	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualna, 	cały rok	Nauczyciel języka polskiego

OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Poznawanie świata z pasją. - Podchodzenie z szacunkiem do wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> - film, - sztuka teatralna, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna, - przygotowanie do 	cały rok	Nauczyciel języka polskiego

<ul style="list-style-type: none"> - Prezentowanie wyników swojej pracy. - Stosowanie zdobytej wiedzy w praktyce. - Odpowiadanie za własne zachowania językowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia praktyczne w bibliotece, - projekt, - inscenizacja, 	<ul style="list-style-type: none"> konkursu, - praca grupowa, - praca z całą klasą, 		
PRZEDMIOT: MATEMATYKA				
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Zastosowanie liczb ujemnych w praktyce. - Prędkość, droga, czas. - Skala – obliczanie wymiarów w skali i rzeczywistych. - Zastosowanie procentów w praktyce. 	<ul style="list-style-type: none"> pokazowa, problemowa, ćwiczeniowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - prac indywidualna i w grupach, 	<ul style="list-style-type: none"> Luty Październik Styczeń Kwiecień 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel matematyki
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Odczytuje i interpretuje dane przedstawione na diagramach i wykresach. - Gromadzi i porządkuje dane oraz przedstawia je na wykresie 	<ul style="list-style-type: none"> pokazowa, problemowa, ćwiczeniowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - prac indywidualna i w grupach, 	<ul style="list-style-type: none"> Luty Marzec 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel matematyki
PRZEDMIOT: PRZYRODA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń stawia pytania, dotyczące zjawisk zachodzących w przyrodzie, prezentuje postawę badawczą w poznawaniu prawidłowości świata przyrody poprzez poszukiwanie odpowiedzi na pytanie „dlaczego?” 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazowa, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie doświadczeń, obserwacji 	<ul style="list-style-type: none"> I semestr 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel przyrody
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń korzysta z różnych źródeł informacji, wykonuje pomiary, stosuje technologie informacyjno – komunikacyjną, korzysta z osiągnięć ludzkości. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazowa, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa, - praca projektowa na lekcji i w domu, 	<ul style="list-style-type: none"> cały rok 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel przyrody
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				

TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń wymienia zasady prawidłowego uczenia się i stosuje je w życiu, - Uzasadnia potrzebę planowania zajęć w ciągu dnia, - Uczeń wymienia podstawowe zasady obowiązujące w pracy grupowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazowa, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna, 	I semestr	Nauczyciel przyrody
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń świadomie działa na rzecz ochrony przyrody i dorobku kulturowego społeczności planując swój własny rozwój oraz przyszłość zawodową, 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazowa, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa, - praca projektowa na lekcji i w domu, 	cały rok	Nauczyciel przyrody
PRZEDMIOT: HISTORIA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Rozwija uzdolnienia przez różne formy poszerzania wiedzy. - Prezentuje efekty swojej pracy. - Zna i szanuje historię i tradycje swojego narodu oraz innych narodów. - Ma poczucie przywiązania do swojego regionu i kraju. - Rzetelnie odwołuje się do odpowiednich argumentów, formułuje własną opinię. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - autoprezentacja, - rozmowa kierowana, 	<ul style="list-style-type: none"> - techniki multimedialne, - tablice interaktywne, 	IX - V	Nauczyciele historii
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Dostrzega zmiany zachodzące w życiu politycznym, gospodarczym, społecznym oraz dostrzega powiązania między zjawiskami z różnych dziedzin. - Analizuje w sposób krytyczny informacje, próbuje wyciągać z nich wnioski. - Poznaje różne dobra kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - debata - praca indywidualna 	<ul style="list-style-type: none"> - praca z tekstem, - techniki multimedialne, - tablice interaktywne, - drzewko decyzyjne, 	IX - V	Nauczyciel historii
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumie, że poznawanie przeszłości jest konieczne dla zrozumienia 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa 	<ul style="list-style-type: none"> - praca z tekstem, 	IX - V	Nauczyciel historii

<p>teraźniejszości.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odróżnia przeszłość od teraźniejszości i przyszłości. - Porównuje różnego rodzaju źródła. - Odróżnia fakty od opinii. - Posługuje się pojęciami i wyjaśnia ich znaczenie. 	<p>kierowana, pogadanka,</p> <ul style="list-style-type: none"> - debata, - praca indywidualna, 	<ul style="list-style-type: none"> - techniki multimedialne, 		
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
<p>TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych</p>	<p>METODY</p>	<p>FORMY</p>	<p>TERMINY</p>	<p>OSOBY ODPOWIEDZIALNA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Świadomie i krytycznie analizuje informacje pochodzące z różnych źródeł. - Współpracuje w zespole. - Szanuje zdanie innych. - Uzasadnia swoje zdanie. - Jest tolerancyjny wobec innych poglądów, postaw, przekonań i religii. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - debata, - praca indywidualna, - opis, - rozmowa kierowana, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca w grupie, - techniki multimedialne - autoprezentacja 	<p>IX – V</p>	<p>Nauczyciel historii</p>
PRZEDMIOT: JĘZYK OBCY (ANIELSKI i NIEMIECKI)				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
<p>TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych</p>	<p>METODY</p>	<p>FORMY</p>	<p>TERMINY</p>	<p>OSOBY ODPOWIEDZIALNA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Człowiek – dane personalne, wygląd zewnętrzny, zainteresowania . - Człowiek – dane personalne, zainteresowania. - Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz pisemnych w zakresie następujących tematów: człowiek, miejsce zamieszkania, życie rodzinne i towarzyskie, edukacja, życie społeczne/, podróżowanie i turystyka, zdrowie, żywienie. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikacyjna, - audiowizualna, - aktywizująca, - projektowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna, - praca w parach, - praca grupowa, 	<p>wrzesień/paźd ziernik cały rok</p>	<p>Nauczyciela j. obcych</p>
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
<p>TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych</p>	<p>METODY</p>	<p>FORMY</p>	<p>TERMINY</p>	<p>OSOBY ODPOWIEDZIALNA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Praca – popularne zawody, pytanie o pozwolenie, praca domowa. - Praca – zawody i związane z nimi czynności. - Praca – zawody związane z opieką nad chorymi. - Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikacyjna, - audiowizualna, - aktywizująca, - projektowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna, - praca w parach, - praca grupowa, 	<p>marzec marzec/kwieci eń grudzień/stycz eń cały rok</p>	<p>Nauczyciela j. obcych</p>

pisemnych w zakresie następujących tematów: praca, nauka i technika, kultura, zakupy i usługi.					
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE					
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych		METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Szkoła – przedmioty nauczania, moja przyszłość – Edukacja – przedmioty szkolne, uczenie się, życie szkoły – Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz pisemnych w zakresie następujących tematów: edukacja. 		<ul style="list-style-type: none"> – komunikacyjna, – aktywizująca – audiowizualna, – projektowa, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna, – praca w parach, – praca grupowa, 	kwiecień grudzień/styczeń cały rok	Nauczyciela j. obcych
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH					
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych		METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz pisemnych w zakresie następujących tematów: praca, życie społeczne, zdrowie, żywienie. 		<ul style="list-style-type: none"> – komunikacyjna, – aktywizująca – audiowizualna, – projektowa, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna, – praca w parach, – praca grupowa, 	cały rok	Nauczyciela j. obcych
PRZEDMIOT: BIOLOGIA					
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY					
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych		METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – "Jak zostać lekarzem" – choroby bakteryjne i wirusowe. – Zbilansowana dieta i jej wpływ na zdrowie (dietetyk). 		- gra dydaktyczna,	– praca w grupie i indywidualnie	I semestr	Nauczyciel biologii
PRZEDMIOT: GEOGRAFIA					
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE					
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych		METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Moje mocne strony w poznawaniu zagadnień geograficznych. 		– problemowa,	– praca indywidualna i grupowa.	wrzesień/październik	Nauczyciel biologii
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY					
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych		METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA

<ul style="list-style-type: none"> - Czym zajmuje się kartograf i kartografia? - Jak należy posługiwać się mapą – orientowanie mapy. Jak zmienia się sposób sporządzania map? - Mapa tradycyjna moich dziadków i mapa w systemie GPS. 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa. 	Wrzesień	Nauczyciel biologii
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Źródła wiedzy geograficznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, - pokaz - pogawędka 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa 	Wrzesień	Nauczyciel biologii
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Tradycje i zwyczaje mieszkańców różnych regionów Polski? - Czy mogę być rolnikiem, górnikiem, marynarzem....? 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, - pokaz - pogawędka 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa 	grudzień styczeń	Nauczyciel biologii
PRZEDMIOT: TECHNIKA				
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku. - Wyjaśnia znaczenie znaków bezpieczeństwa (piktogramów); dba o powierzone narzędzia i przybory. - Współpracuje i podejmuje różne role w pracy w zespole. - Posługuje się nazewnictwem technicznym. - Wykonuje prace z należytą starannością i dbałością. - Jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki. - Śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego. - Ocenia swoje predyspozycje techniczne w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia. - 	<ul style="list-style-type: none"> - wykład, - pogadanka, - dyskusja, - pokaz 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa 	cały rok	Nauczyciel techniki
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznaje materiały konstrukcyjne (papier, drewno i materiały 	<ul style="list-style-type: none"> - definiowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i 	cały rok	Nauczyciel techniki

<p>drewnopochodne, metale, tworzywa sztuczne, materiały włókiennicze, materiały kompozytowe, materiały elektrotechniczne) oraz elementy elektroniczne (rezystory, diody, tranzystory, kondensatory, cewki itp.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Określa właściwości materiałów konstrukcyjnych i elementów elektronicznych. - Charakteryzuje materiały konstrukcyjne i elementy elektroniczne. - Stosuje odpowiednie metody konserwacji materiałów konstrukcyjnych. - Dokonuje wyboru materiału w zależności od charakteru pracy. - Dobiera zamienniki materiałowe, uwzględniając ich właściwości. - Racjonalnie gospodaruje różnorodnymi materiałami. - Rozróżnia i stosuje zasady segregowania i przetwarzania odpadów z różnych materiałów oraz elementów elektronicznych. 	<p>pojęć, - twórczego rozwiązywania problemów</p>	<p>grupowa</p>		
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Rozróżnia rysunki techniczne (maszynowe, budowlane, elektryczne, krawieckie). - Wykonuje proste rysunki w postaci szkiców. - Przygotowuje dokumentację rysunkową (stosuje rzuty prostokątne i aksonometryczne). - Czyta rysunki wykonawcze i złożeniowe. - Analizuje rysunki zawarte w instrukcjach obsługi i katalogach. - Odczytuje i interpretuje informacje zamieszczone w instrukcjach obsługi urządzeń, na tabliczce znamionowej, opakowaniach żywności, metkach odzieżowych, elementach elektronicznych itp. - Projektuje i konstruuje modele urządzeń technicznych, w tym elektryczno-elektronicznych. - Wyjaśnia na przykładach prostych urządzeń zasady współdziałania elementów mechanicznych, elektrycznych i elektronicznych. - Odpowiedzialnie i bezpiecznie posługuje się sprzętem mechanicznym, elektrycznym i elektronicznym znajdującym się w domu, w tym urządzeniami oraz technologią służącą do inteligentnego zarządzania gospodarstwem domowym. - Konstruuje, m.in. z gotowych elementów, zabawki, roboty, modele mechaniczno-elektroniczne, w tym programowalne. Dostosowuje rodzaj obróbki do przewidzianego efektu końcowego; 	<ul style="list-style-type: none"> - twórczego rozwiązywania problemów, - współpracy, - planowanie, - praca z książką, - definiowanie pojęć, - twórczego rozwiązywania problemów, - metoda zajęć praktycznych, - ćwiczebna, współpracy, rozwijająca twórcze myślenie, - ewaluacyjna, - współpracy, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa 	<p>cały rok</p>	<p>Nauczyciel techniki</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Dobiera i dostosowuje narzędzia wykorzystywane do określonej obróbki. - Opracowuje harmonogram działań przy różnych formach organizacyjnych pracy - Reguluje urządzenia techniczne. - Dokonuje pomiarów za pomocą odpowiedniego sprzętu pomiarowego. - Dokonuje montażu poszczególnych części w całość; - Stosuje różne rodzaje połączeń (rozłączne i nierozłączne, pośrednie i bezpośrednie, spoczynkowe i ruchowe). 				
PRZEDMIOT: PLASTYKA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Działalność artystyczna. - Udział w konkursach plastycznych. - Tworzenie klasowej galerii prac. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie prac w różnorodnych technikach plastycznych, 	cały rok	Nauczyciel plastyki
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Wykonywanie prac w różnorodnych technikach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie prac plastycznych, 	cały rok	Nauczyciel plastyki
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja tematów z historii sztuki. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, - opis, - pogadanka, 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja multimedialna, - reprodukcje znanych dzieł, - filmy biograficzne, 	cały rok	Nauczyciel plastyki
PRZEDMIOT: MUZYKA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Działalność artystyczna - Publiczne występy. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - pogadanka, 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiew, - taniec, 	cały rok	Nauczyciele muzyki

		<ul style="list-style-type: none"> - gra na instrumentach - udział w konkursach, akademiach, 		
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
- Nauka gry na instrumentach.	- pokaz,	- gra na flecie	cały rok	Nauczyciele muzyki
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
- Biografie słynnych muzyków.	- pokazowa	- film,	cały rok	Nauczyciele muzyki
PRZEDMIOT: WYCHOWANIE FIZYCZNE				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie uzdolnień przez udział w różnych formach aktywności fizycznej. - Promowanie zainteresowań związanych z poznawaniem dyscyplin sportowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, - opis, - pogadanka, - bezpośredniej celowości ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zawodach, - ekspresja ruchowa, - autoprezentacja, - indywidualna, - zespołowa, 	cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Poznawanie zawodów związanych z dyscyplinami sportowymi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ dietetyk, ✓ sędzia sportowy, ✓ trener personalny, ✓ sportowiec, ✓ nauczyciel w-f, ✓ pielęgniarzka. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - prowadzenie fragmentów lekcji - obserwacja, - pogadanka, - pomiar wagi i wzrostu, 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zawodach , - autoprezentacja, 	cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Samodzielne docieranie do informacji. - Dokonywanie selekcji oraz syntezy zdobytych informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, 	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualna, - zespołowa, 	cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego

<ul style="list-style-type: none"> - Rzetelne korzystanie ze źródeł wiedzy. - Porządkuje i pogłębia zdobytą wiedzę. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, 			
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Zaangażowanie uczniów w klubie sportowym - Poznanie ofert szkół sportowych 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, - pogadanka, 	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualna, - zespołowa, 	cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego

Załącznik nr 4

HARMONOGRAM REALIZACJI TREŚCI PROGRAMOWYCH Z DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH VII – VIII				
PRZEDMIOT: JĘZYK POLSKI				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Życie jako wędrówka. – Literackie wędrówki. – Zdrowie jako największa wartość w życiu człowieka. – W poszukiwaniu wartości. – Rozmowa o wartościach. – W poszukiwaniu własnej drogi życia. – Jak uczyć myślenia? – Czym można przeczytać w dzienniku pisarza? – Prezentujemy nasze autoportrety. 	<ul style="list-style-type: none"> – metaplan, – pogadanka, – praca z tekstem poetyckim i prozatorskim, – tworzenie piramidy wartości, przypowieści, sentencje, powiedzenia, przysłowia, – dziennik, autobiografizm, 	<ul style="list-style-type: none"> – udział w konkursach, – rozmowa kierowana, – ekspresja ruchowa, – techniki multimedialne, – autoprezentacja, – praca indywidualna i grupowa, 	cały rok	nauczyciel języka polskiego
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Czym jest mała i duża ojczyzna? – Ocalić tożsamość. – Rozważania o patriotyzmie. – Autocharakterystyka. – Poznajemy różne zawody i umiejętności z nimi związane w świetle lektur szkolnych. – czym można opowiadać za pomocą komiksu? – Czy o zawodach można opowiadać w formie komiksu? 	<ul style="list-style-type: none"> – artykuł, – rozprawka. – fotoreportaże uczniowskie, – tworzenie własnego tekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> – praca z całą klasą, – indywidualnie, 	cały rok	nauczyciel języka polskiego
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Nauka w różnych szkołach na przykładzie lektur szkolnych. – Filozoficzne rozważania o życiu. – Kiedy życie można nazwać wartościowym? 	<ul style="list-style-type: none"> – praca z lekturą, – edukacja filmowa, – debata, – rozprawka, – projekty, 	<ul style="list-style-type: none"> – indywidualna, 	cały rok	nauczyciel języka polskiego

PRZEDMIOT: MATEMATYKA i FIZYKA				
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Wskazanie zawodów, które wymagają bardzo dobrej znajomości matematyki np. geodezja, księgowość, rachunkowość, sprzedawca. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy przy zadaniach poruszających te tematy, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna i grupowa, 	cały rok	Nauczyciel matematyki
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy i dyskusje z uczniami dlaczego uczymy się matematyki, jaka jest jej przyszłość w życiu codziennym. – Wskazanie gałęzi wiedzy, w których podstawą jest matematyka np. budownictwo, elektronika, mechanika, nauki ekonomiczne, stolarstwo. – Rozwiązywanie zadań praktycznych : np. przy obliczeniach procentowych – obliczanie podatku, wybór dobrej lokaty. – Wylizanie kosztów remontu, przy statystyce. 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazowa, – aktywna 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna i grupowa, 	cały rok	Nauczyciel matematyki
PRZEDMIOT: CHEMIA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Wykonywanie bądź obserwacja doświadczeń chemicznych. – Sprawdziany wiadomości. 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazowa, – pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie doświadczeń, obserwacji 	cały rok	Nauczyciel chemii
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Czym zajmuje się chemia? – Znaczenie metali w rozwoju cywilizacji. – Zastosowanie izotopów promieniotwórczych. – Rola ropy naftowej i gazu ziemnego we współczesnym świecie. – Rola tłuszczów w odżywianiu. – Wady i zalety włókien celulozowych oraz ich zastosowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazowa, – pogawędka, – film, – prezentacja modeli, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna i grupowa, – praca z tekstem, 	Wrzesień październik/grudzień kwiecień/maj	Nauczyciel chemii

PRZEDMIOT: WOS				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Określa, co to są obowiązki i z czego wynikają. - Podaje przykłady obowiązków, jakie wynikają z pełnienia określonych ról społecznych. - Określa, na czym polega odpowiedzialność i co to znaczy być odpowiedzialnym (za kogoś lub za coś). - Określa znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania). - Odróżnia potrzeby osobiste człowieka od społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, - praca indywidualna, - praca z tekstem, autorefleksja 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i praca grupowa, 	wrzesień - październik	Nauczyciel WOS
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Jak żyją Polacy? - Charakteryzuje oczekiwane kompetencje wybranych kategorii społeczno-zawodowych i ich miejsce na rynku pracy. - Wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji, kształtowania swojego wizerunku. 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, - rozmowa kierowana, - praca z tekstem, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i praca grupowa, 	wrzesień - październik	Nauczyciel WOS
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Wskazuje główne źródła informacji, z których można czerpać wiedzę na tematy związane z życiem publicznym. - Określa, z jakiego źródła informacji należy skorzystać w konkretnej sytuacji. - Wyjaśnia, skąd wynikają różnice w informacjach pochodzących z różnych źródeł. - Wie, jak korzystać z różnych źródeł informacji, w tym z Internetu. - Przedstawia funkcje szkoły w systemie edukacji oraz strukturę polskiego systemu edukacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, - rozmowa kierowana, - praca z tekstem, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i praca grupowa, 	wrzesień - październik	Nauczyciel WOS

OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy. – Rozpoznaje problemy społeczne swojej społeczności lokalnej (np. wynikające z sytuacji demograficznej, gospodarczej, infrastrukturalnej). 	<ul style="list-style-type: none"> – burza mózgów, – rozmowa kierowana, – praca z tekstem, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna i praca grupowa, 	wrzesień - październik	Nauczyciel WOS
PRZEDMIOT: HISTORIA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Rozpoznaje własne zainteresowania, zdolności, uzdolnienia. – Krytycznie analizuje informacje uzyskane z różnych źródeł, próba wyciągania wniosków. – Przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko w odniesieniu do zachodzących procesów. – Dostrzega wartości w życiu i kieruje się nim. 	<ul style="list-style-type: none"> – tablica interaktywna, – debaty, – dyskusje, – udział w konkursach 	<ul style="list-style-type: none"> – praca z tekstem, – praca indywidualna, – praca w grupach, 	wrzesień - czerwiec	Nauczyciel WOS
PRZEDMIOT: JĘZYK OBCY (ANIELSKI i NIEMIECKI)				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Człowiek / życie prywatne – zainteresowania związane ze sportem i sztuką, formy spędzania czasu wolnego. – Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz pisemnych w zakresie następujących tematów: zdrowie, życie rodzinne i towarzyskie, praca, człowiek, kultura. 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikacyjna, – audiowizualna, – projektowa, – aktywizująca, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna, – praca w parach, – praca grupowa, 	październik/listopad	Nauczyciele j. obcych
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikacyjna, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna, 	cały rok	Nauczyciele j. obcych

językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz pisemnych w zakresie następujących tematów: zdrowie, praca, człowiek, kultura.	<ul style="list-style-type: none"> – audiowizualna, – projektowa, – aktywizująca, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca w parach, – praca grupowa, 		
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Edukacja – wymiana międzyszkolna. – Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz pisemnych w zakresie następujących tematów: edukacja, praca, człowiek, kultura, nauka i technika. 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikacyjna, – audiowizualna, – projektowa, – aktywizująca, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna, – praca w parach, – praca grupowa, 	luty cały rok	Nauczyciele j. obcych
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych tj. rozumienia, tworzenia/ reagowania oraz przetwarzania wypowiedzi ustnych oraz pisemnych w zakresie następujących tematów: zdrowie, praca, człowiek, kultura, edukacja. 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikacyjna, – audiowizualna, – projektowa, – aktywizująca, 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna, – praca w parach, – praca grupowa, 	cały rok	Nauczyciele j. obcych
PRZEDMIOT: BIOLOGIA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> – „Zdrowe śniadanie”- układamy jadłospis(dietetyk) – Związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia: prawidłowa dieta, aktywność ruchowa . – Rozpoznawanie sytuacji wymagającej konsultacji lekarskiej, znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów. 	<ul style="list-style-type: none"> – plakat – mapa mentalna – karta pracy – pokaz – gra dydaktyczna 	<ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna i grupowa. 	cały rok	Nauczyciel biologii

<ul style="list-style-type: none"> - Umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. - Wpływ stresu na zdrowie. - Znaczenie wypoczynku dla zdrowia (sen, aktywny wypoczynek). 				
PRZEDMIOT: GEOGRAFIA				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - „Praca u siebie czy praca u kogoś” – zasoby i możliwości mojej rodziny i najbliższej okolicy. 	<ul style="list-style-type: none"> - portfolio, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa. 	październik/listopad	Nauczyciel geografii
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Co to jest stopa bezrobocia i z czego wynika? - Bezrobocie ukryte i ludność aktywna zawodowo. - Turystyka – szeroki dział usług. Kwalifikacje i predyspozycje. 	<ul style="list-style-type: none"> - mapa mentalna, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa. 	maj/czerwiec	Nauczyciel geografii
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Dni otwarte w różnych szkołach ponadpodstawowych i placówkach kulturalno-oświatowych? - Spotkania z absolwentami naszej szkoły. - Czy możemy przestać się uczyć? Postęp technologiczny w życiu każdego człowieka. - Osiągnięcia przemysłu wysokich technologii. - Biotechnologia – technologia przyszłości. - Jak chronić środowisko? 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, - pokaz - pogawędka 	<ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna i grupowa, - wycieczki 	Listopad kwiecień/ maj	Nauczyciel geografii
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z ciekawymi ludźmi – praca i hobby czy praca to hobby. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz - pogawędka 	<ul style="list-style-type: none"> - praca grupowa 	marzec	Nauczyciel geografii

PRZEDMIOT: EDB				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Planowanie własnej nauki zgodnie z wymaganiami przedmiotowymi. - Wypowiadanie się na temat swoich zainteresowań. - Ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - formułowanie i redagowanie wniosków dotyczących zasad zdrowia i bezpieczeństwa. 	IX	Nauczyciel EDB
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Wskazywanie wartości związanych z pracą i etyką zawodową. - Wymienianie zachowań, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - praca grupowa, 	cały rok	Nauczyciel EDB
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Wymienianie rzetelnych źródeł informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukiwanie informacji w Internecie, 	cały rok	Nauczyciel EDB
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Ocena własnych zachowań związanych ze zdrowiem. - Ustalanie indywidualnego planu działania na rzecz własnego zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - pogawędka, 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki z pracownikami różnych instytucji: policja, straż pożarna, lekarz, pielęgniarka, 	cały rok	Nauczyciel EDB
PRZEDMIOT: WYCHOWANIE FIZYCZNE				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności diagnozowania rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zawodach 	cały rok	Nauczyciele

fizycznego, wydolności i sprawności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja, - opis, - pogadanka, - bezpośredniej celowości ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> - sportowych, - przeprowadzenie testów sprawności fizycznej, 		wychowania fizycznego
OBSZAR: ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności sportowych. - Uczenie się współpracy w zespole. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, - opis, - pogadanka, - bezpośredniej celowości ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w rozgrywkach sportowych szkolnych i międzyszkolnych, 	cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Samodzielne docieranie do informacji. - Dokonywanie selekcji oraz syntezy zdobytych informacji. - Rzetelne korzystanie ze źródeł wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, - opis, - pogadanka, - bezpośredniej celowości ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukiwanie informacji w Internecie, 	cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego
OBSZAR: PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
<ul style="list-style-type: none"> - Samodzielne sterowanie swoim rozwojem - Stosowanie zdobytych wiadomości i umiejętności w praktyce. - Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, - obserwacja, - opis, - pogadanka, - bezpośredniej celowości ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w sportach całego życia, 	cały rok	Nauczyciele wychowania fizycznego
PRZEDMIOT: WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE				
OBSZAR: POZNANIE SIEBIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA

- Budowanie relacji międzyosobowych.	- burza mózgów, - rozmowa kierowana,	- praca indywidualna i grupowa,	Luty	Nauczyciel WDŻ
OBSZAR: RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
TEMATYKA DZIAŁAŃ z uwzględnieniem treści programowych	METODY	FORMY	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNA
- Szkoła jako wspólnota.	- burza mózgów, - rozmowa kierowana,	- praca indywidualna i grupowa,	październik	Nauczyciel WDŻ

Załącznik nr. 5

**Program grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym
dla klas VII - VIII Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Suścu**

Wprowadzenie

Adresatami programu są uczniowie klasy VII i VIII Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Suścu. Program realizowany będzie w wymiarze jednej godziny tygodniowo, nie mniej niż dziesięć godzin lekcyjnych w klasie VII oraz jednej godziny tygodniowo, nie mniej niż dziesięć godzin lekcyjnych w klasie VIII na obowiązkowych zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024.

Zgodnie z ustawą program powinien zawierać treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi – a zatem informacje edukacyjno -zawodowe, informacje dotyczące rynku pracy i informacje dotyczące samopoznania.

II. Założenia ogólne programu

Program realizuje koncepcję doradztwa edukacyjno-zawodowego w systemie oświaty, rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym, są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą i jak rozwijają swoje kluczowe kompetencje, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

III. Cele ogólne

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Cele ogólne programu:

- poznawanie własnych zasobów,

- analiza informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy,
- poszerzanie własnej: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy,
- nabywanie umiejętności do skutecznego planowania własnego rozwoju i podejmowania decyzji edukacyjno - zawodowych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.

IV. Cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W programie uwzględnione są cztery obszary celów szczegółowych doradztwa edukacyjno-zawodowego:

1. W obszarze "poznawanie własnych zasobów", uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. W obszarze "świat zawodów i rynek pracy", uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji.

3. *W obszarze "rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie", uczeń:*

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. *W obszarze "planowanie własnego rozwoju i podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych", uczeń:*

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

V. Warunki i sposoby realizacji

Zajęcia realizowane będą w formie zajęć grupowych.

Propozycja przykładowych tematów lekcji z obszaru poznawania własnych zasobów:

Klasa VII

1. *Jaki jestem? Oto jest pytanie!*
2. *Wszyscy jesteście zdolni!*
3. *Moje zasoby - mój wkład w prace grupy.*
4. *Czy współpraca się opłaca ?*
5. *Moje mocne i słabe strony - jak skutecznie planować swoją przyszłość zawodową.*
6. *Rozwijam skrzydła - podsumowanie wiedzy o sobie.*

Klasa VIII

1. *Temperament - co to takiego ?*
2. *Moja samoocena i poczucie kompetencji osobistej*
3. *Sprawna komunikacja - czyli jak skutecznie dobrać kanał komunikacyjny.*
4. *Motywacja - co to jest i po co?*
5. *Moja hierarchia wartości.*
6. *Moje kompetencje - kształtowanie postawy prospołecznej.*
7. *Podsumowanie obszaru poznawania własnych zasobów.*

Propozycja przykładowych tematów lekcji z obszaru świata zawodów i rynku pracy:

Klasa VII

1. *Świat zawodów. Co to takiego?*
2. *Labirynt zawodów - to nie takie trudne!*

3. *Spotkanie z ciekawymi ludźmi - przedstawicielami różnych zawodów.*
4. *Jestem osobą przedsiębiorczą - czyli co zrobić, żeby zarobić?*
5. *Zawody przyszłości - czyli jak wygląda dzisiejszy rynek pracy.*

Klasa VIII

1. *Barometr zawodów - co to takiego ?*
2. *Czym jest i jak wygląda rynek pracy ?*
3. *Spotkanie z ciekawymi ludźmi - przedstawicielami różnych zawodów.*
4. *Czego potrzebuję i co mnie ogranicza w wykonywaniu określonych zawodów.*
5. *Jestem osobą innowacyjną i przedsiębiorczą -mój pomysł na własny biznes!*

Propozycja przykładowych tematów lekcji z obszaru rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie :

Klasa VII

1. *Jakie są możliwe drogi kształcenia przez całe życie?*
2. *Określanie ścieżek kształcenia w różnych zawodach.*
3. *Moje pierwsze kroki w planowaniu kariery zawodowej.*
4. *Ciekawe spotkania z absolwentami.*
5. *Ucz się ucz ...znaczenie uczenia się przez całe życie!*
6. *Krok za korkiem - czyli nie od razu Rzym zbudowano.*

Klasa VIII

1. *Poznaje oferty szkół ponadpodstawowych oraz szkół wyższych.*
2. *Ciekawe spotkania z absolwentami.*

3. *Czym jest edukacja formalna, nieformalna oraz pozaformalna?*
4. *Mam plan na siebie - określę swoją ścieżkę kształcenia.*
5. *Jak będzie wyglądało moje uczenie się przez całe życie?*

Propozycja przykładowych tematów lekcji z obszaru planowania własnego rozwoju i podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych:

Klasa VII

1. *Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?*
2. *Krok po kroku w planowaniu własnego rozwoju.*
3. *Spotkanie z pracodawcami oraz przedstawicielami instytucji wspomagających planowanie własnego rozwoju.*
4. *Mój sposób na sukces.*

Klasa VIII

1. *Mojej decyzje - moje drzewo decyzyjne.*
2. *Od elektryka do kierownika - czyli jak zaplanować własną ścieżkę rozwoju.*
3. *Mój plan na przyszłość.*
4. *Spotkanie z pracodawcami oraz przedstawicielami instytucji wspomagających planowanie własnego rozwoju.*

Proponowane formy pracy:

- badania /diagnoza/ zapotrzebowanie na działania doradcze prowadzone w szkole,
- prowadzenie zajęć warsztatowych,
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych,
- spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy,

- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i pracodawców,
- tworzenie bazy danych o absolwentach szkoły,
- udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych,
- organizowanie uczniowskiego wolontariatu.

Proponowane metody pracy:

- analiza przypadku,
- ankieta,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- ćwiczenia grupowe,
- debata „za i przeciw”,
- dyskusja problemowa,
- kwestionariusz,
- lekcja odwrócona,
- mini-wykład,
- ocena pracy grupowej,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,

- skojarzenia,

VI. Walidacja

Grupowe zajęcia związane z doradztwem zawodowym nie są oceniane. Tradycyjne ocenianie zostanie zastąpione weryfikacją efektów zajęć. Pozyskiwanie informacji o efektach prowadzonych zajęć będzie się odbywało między innymi poprzez:

- stawianie pytań uczniom na zakończenie zajęć, które służyć mają m.in. wyciągnięciu wniosków, refleksji uczniów, co było przydatne dla uczniów, w jaki sposób mogą wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności, zachęceniu ich do refleksji,
- analizę zgromadzonej dokumentacji w osobistym portfolio ucznia zawierającą wymierne efekty zajęć,
- analizę indywidualnego planu działania (indywidualnego planu kariery) wypracowanego przez ucznia.

VII. Obudowa dydaktyczna

- korzystanie z filmów i prezentacji,
- wykorzystanie programów multimedialnych,
- korzystanie z dostępnej literatury, poradników, informatorów zawodowych, publikacji itp.,
- wykorzystywanie zasobów internetowych.

VIII. Ewaluacja programu

Wewnętrzna ewaluacja programu będzie planowana i realizowana w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Efektem wewnętrznej ewaluacji będzie ewentualna modyfikacja programu służąca dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, potrzeb szkoły oraz lokalnego rynku pracy.

Osoba realizująca program będzie ewaluowała swoją pracę poprzez pozyskiwanie od uczniów informacji na temat przydatności poruszanych zagadnień i sposobu prowadzenia zajęć. Proponowane techniki wewnętrznej ewaluacji: analiza dokumentacji (dzienniki-tematy zajęć), analiza wytworów uczniów, analiza wyników obserwacji, wywiady z uczestnikami zajęć.